

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETNO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), OCTOBER 29, 1951

STEVILKA (NUMBER) 211

Vile rojenice

AMERIKA BO DOBAVLJALA TITU OROŽJE NA TEMELJU POGODE

WASHINGTON, 28. oktobra—Ameriška in jugoslovanska vlada sta se sporazumeli o vseh bistvenih točkah pogodbe, po kateri bo Amerika dobavila Jugoslaviji moderno orožje vseh vrst. Gre za prvo dvostransko pogodbo te vrste. Amerika bo oborožila Jugoslavijo, ki jo vodi komunist Tito.

Iz vladnih krogov se poroča, da je načelník sporazum o dobavi ameriškega orožja. Jugoslavija doseže; gre samo še, za gotove tehnične podrobnosti, ki naj se rešijo.

Jugoslavija je do sedaj prejela od Amerike nekaj orožja, s katerim je opremila svojo armado. Toda to orožje ni bilo niti zadostno, niti moderno in zadnjemu razvoju odgovarajoče.

Tito se je nedavno tega protivil, da bi mu dala Amerika vojaško pomoč. Bal se je, da bi bila poslana v tej zvezi v Jugoslavijo posebna ameriška vojaška komisija, ki bi se lahko kretala povsod po Jugoslaviji. Pri tem ni šlo toliko za povdarek svobodnega kretanja Amerikancev po jugoslovanskem ozemlju, v kolikor za rusko propagando, ki bi to dejstvo s pretiranjem izraibila.

Poročali smo že, da je bil ameriški general Lawton Collins med drugimi svojimi obiski, ki jih je napravil v zadnjem času v važnih evropskih središču in v Aziji, tudi v Beogradu. V razgovorih z maršalom Titom je general Collins premestil pomislice beograjske vlade, kakor gori povdarjeno, z zagotovilom, da se bo nahajala ameriško vojaška misija le v Beogradu.

Ameriška dobava orožja jugoslovanski armadi naj sledijo vzposobi, da se bo lahko uprla sosednjim državam, ruskim satelitom kot so Albanija, Bolgarija, Romunija in Madžarska, če bi se te države napasti Jugoslavijo.

Kot šef vojaške misije v Beogradu se za Ameriko imenuje general John W. Harmony, ki je sedaj prideljen ameriškemu poslanstvu v Rimu kot vojaški ataše.

Vojaška pomoč Jugoslaviji bo šla iz kredita \$5,800,000,000, kateri kredit je, kakor znano, ameriški kongres kot pomoč tujini že odobril, predno je odgodil svoje zasedanje.

Ruski pilotje v bojih na Koreji

TOKIO, 28. oktobra—Sodelovanje ruskih pilotov v zračnih borbah na Koreji je vedno bolj očitljivo. General Vandenberg trdi, da so ameriške zračne sile na Koreji ugotovile, da ujeti pilotje izbitih letal govorijo rusko. Tudi iz glavnega stana zvezniške vojske se poroča, da je ruska soudobnost v zračnih bojih na Koreji dejstvo, ki je izven doma, in s katerim računa tudi zavezniški. V Rusiji izdelana letala prihajajo na Korejo v vedno večjem številu, najmanj pa po 130 na mesec.

O kakovosti teh letal, kakor tudi pilotov, se izražajo zavezniški pohvalno. Podcenjevanje ruske aviacije bi bilo smotno. Slepko-prej pa ostane ameriška producija letal vodilna, vodilna tudi v kakovosti.

Pogajanja za premirje se nadaljujejo

Kar se tiče pogajanj za premirje na Koreji, obstaja vtiš, da zavezniški niso voljni popustiti kakim nadaljnjam komunikativnim zahtevam. Stališče, da naj bi bile meje bodoče nevtralne zone na Koreji v glavnem meje dosedanjih bojišč, je trdno. Možna je le poprava teh meja, ni pa možen nikak razgovor o nevtralni zoni ob 38. paraleli. V tem okviru se nadaljujejo pogajanja obeh delegacij.

STAVKA V LUKAH NA MRTVI TOČKI

NEW YORK, 27. oktobra—Divja stavka 22,000 organiziranih delavcev v pristanišču New Yorka je stopila v 13. dan in še vedno ni izgleda, da bi se končala. Poziv predsednika Trumana, da se delavci vrnejo na svoje mesta, je naletel na gluha ušesa. Ker stavka izvira iz spora med unijami samimi, je dvomljivo, da bi voda nastopila v smislu Taft-Hartley postave.

V luki mesta Fildalefije so delavci odglasovali, da se stavki ne bodo pridružili.

GENERAL COLLINS NA KOREJI

TOKIO, 28. oktobra—Šef glavnega stana general Collins se je nahajjal v družbi generala Ridgwaya na inšpekcijskem potovanju po bojišču na Koreji. Ob svojem povratku v Tokijo, je general Collins izjavil svoje začetje o splošnem vojaškem položaju. Posebej je naglasil, da je južno-korejsko armado bistveno reorganiziralo in spopolnilo. O premirju na Koreji je izjavil, da se na njem dela, da pa premirje še ni tako blizu.

Zdravnik Ryall mora plačati dogovorjeno vsoto \$5,000, kadar tudi dogovorjeno mesečno preživnino.

Na dopustu

Pfc. Marine Walter L. Oswald se nahaja doma na 10-dnevnu dopustu. Prišel je iz Parisa Island, S. C., po dopustu se bo pravil na službeno mesto v Camp Le Jeune, N. C. Prijatelji ga lahko obišejo na domu staršev Mr. in Mrs. Louis Oswald na 17205 Grovewood Ave. Dobrodruženje je storila, da olajša bivanje, nežno finančna brezema.

Mrs. Ryall se je po razporoki ponovno poročila. Zdravnik Ryall je smatral, da je z zopetno poroko Mrs. Ryall nastopil službeni obvez več.

Sodniki se je postavil na družbo, ki se komu zljubilo. Pogodba, ki

OKRADENI ZDRAVNIK— NAJDEN MRTEV

NAHANT, Mass., 28. oktobra—Poročali smo že, da je bila pri dr. Alberto Covnerju uslužbena varuhinja otrok, ki je pred dnevi izginila in odnesla \$20,000 zdravnikovega denarja. Neupoštena varuhinja je bila potovni arretirana v newyorskem hotelu v družbi dveh prijateljev, vse tri stare 16 ali 17 let. Te tri prijatelje so zapravljale ukrajeni denar po newyorskih trgovinah.

Okradeni doktor Covner je bil najden mrtev v bližnjem gozdu, kakih 15 milij vstrand od svojega doma.

Zagonetni slučaj daje povod vsemogočim ugibanjem nekaj podlage za nadaljnjo raziskovanje nudi njegova uslužbenka, ki trdi, da je odšel dr. Covner od doma razburjen, da je dejal, da nekaj časa ne bo praktiral. Ta uslužbenka je tudi povedala, da se je Covner izrazil o varuhinji McCaulej, ki ga je okradla in pobegnila "da je bila ljubka in zanesljiva deklica."

Maša za Petaina povzročila kralaval

PARIZ, 27. oktobra—V katedrali Notre Dame se je vršila slovenska maša zadušnica za pokojnega maršala Petaina, ki je bil radi kolaboracije z nacisti obsojen v dosmrtni zapor. To je dalo povod za kralav pred katedralo, tekmo katerega je policija z jeklenimi čeladami na glavah razganjala kakih 4,000 demonstrantov.

Zanimiva stran demonstracije je bila ta, da so v nji združeno nastopili pristaši generala De Gaulleja in komunisti, ki so vpili na udeležence cerkvenega opravila: "Dol z umaznimi fašisti!", "Izdajalci!", "Sramota!" in podobno.

Policija se je pri svojem poslu omegnila na metodično razganjanje izgrednikov v male skupine. Žrtev ni bilo.

PAKETE NA KOREJO DO 1. NOVEMBRA!

WASHINGTON, 28. oktobra—Osrednji poštni urad javlja, da morajo osebe, ki hočejo poslati pakete vojakom na Koreji, da jih ti dobijo še za božič, oddati najkasneje do 1. novembra 1951. Ti paketi naj bodo posebno močno odpremljeni in naj se paži, da bodo naslovi točni, napisani tudi na papirju, ker se priklopil listek z naslovom večkrat izgubi.

Razstrelba peklenskega stroja je pobila šipe četr milij daleč in steklo je ranilo tri male dekleice, ki so se igrale v bližini.

Policija poroča, da je bil peklenski stroj ocividno položen v avto le nekaj minut prej, ko se je Mecadon ustavil pred neko gostilno in stopil notri v svrhu telefonskega klica.

Mecadon je par ur prej sporočil policiji, da je prejel grozilno pismo od neznanega oseba s podpisom "maščevalc," v katerem se je od njega zahtevala vsota \$2,000 v teku enega tedna, v nasprotnem slučaju pa da bosta on in njegov sin ubita. Nadaljnja načinka glede denarja naj bi sledila.

Razstrelba peklenskega stroja je pobila šipe četr milij daleč in steklo je ranilo tri male dekleice, ki so se igrale v bližini.

Policija poroča, da je bil peklenski stroj ocividno položen v avto le nekaj minut prej, ko se je Mecadon ustavil pred neko gostilno in stopil notri v svrhu telefonskega klica.

Pri tem se povdarda, da se enako britanske kooperativne, ki štejejo tudi okrog devet milijonov članov, strnjene za Labor Party. Računati je, da je članstvo pri teh pomembnih organizacijah enotno, to je, da je britanski delavec član unije, toda istočasno kooperativne in stranke, kar daje večjo notranjo po vezanost delavca s splošnimi pojavi britanskega življenja, kar se končno izkristalizira v politiki stranke kot take.

Osebnost ministra

Anthony Eden

Novi britanski zunanjji minister Anthony Eden je znana osebnost. Ko je prevzel v letih pred zadnjim svetovnim vojno prvi resort britanskega zunanjega ministarstva, je bil v zgodovini britanskih vlad eden najmlajših, če ne najmlajših britanski zunanjih minister.

Churchill je pred volitvami sam navoril, da bo prvi njegov ali njegovega namestnika Edena korak v zunanjji svet—obisk v Ameriko. Vladni krogi v prestolnici potrujejo, da je ta namen resna, obenem pa že pripravljalno program tega sestanka. Ta program je osredotočen v tri načine: Ameriško posojilo Londonu, ureditev razmerij do Iranu, ureditev odnosov z Britanijo.

Kar se tiče Iranu, se skoraj z gotovostjo računa s tem, da bo ameriška vlada priznala veljavnost iranskega zakona o nacionalizaciji petroleja, kar naj vzaime na znanje tudi London. Odprto ostane le vprašanje odškodnine za razlaženo britansko imetje v Iranu in Veliki Britaniji.

(Dalje na 4. strani)

Churchill sestavil "vojno" vlado; zunanji minister je Anthony Eden

KONSERVATIVCI SO ZMAGALI, TODA LABOR JE DOBIL 1% VEČ LJUDSKIH GLASOV

LONDON, 28. oktobra—Winston Churchill je sestavil novo britansko vlado, v kateri je obdržal za sebe poleg predsedstva tudi ministrstvo za narodno obrambo. Za zunanjega ministra je imenovan Anthony Eden, ki je vodil to ministrstvo tudi v zadnji svetovni vojni. Po volilnem zakonu, ki ne pozna proporca, je dobil Churchill večino 27 sedežev v parlamentu, s katero bo razpolagal v spodnji zbornici. Delavska stranka je dobila pri volitvah skupno za en odstotek več glasov kot konservativci.

Kot najglavniji vtič izida britanskih volitev se podčrtava dejstvo, da je dobila britanska delavska stranka večino volilcev, čeprav je dal volilni zakon večino poslancev Churchillovim konservativcem. Nadalje, da je delavska stranka disciplinirana in strnjena, kar se ne more traditi o konservativni stranki. Churchill bo imel proti sebi izvežban strnjenci blok oponozije delavske stranke in nikar na tak večine, ki bi ga usposobljala za nemoteno vodstvo državne politike s trajno parlamentarno večino.

Churchill ne bo imel trdnega položaja

Druži moment, ki daje dvomiti v nemoteno poslovanje Churchillove vlade, je vprašanje stroga notranje politike.

Steber delavske stranke so izven vsakega dvoma mogočne britanske delavske unije s svojo staro tradicijo. Po zadnji statistiki je število članstva delavske unije prekoračilo številko devet milijonov in je v njih organizirana nadpolovična večina britanskega strokovnega delavstva. Če bi hotel Churchill poskusiti s kakimi novimi gospodarskimi načrti, ki bi postavili na glavo dosedanje, kakor jih je izvedel Labor potom vlade Attlee, bi bile stavke neizogibne. Unije imajo svoj nespornejši vpliv pri tako važnih gospodarskih pogodbah kot so premog, prevozna sredstva, jeklo, železo in tekstil.

Pri tem se povdarda, da se enako britanske kooperativne, ki štejejo tudi okrog devet milijonov članov, strnjene za Labor Party. Računati je, da je članstvo pri teh pomembnih organizacijah enotno, to je, da je britanski delavec član unije, toda istočasno kooperativne in stranke, kar daje večjo notranjo po vezanost delavca s splošnimi pojavi britanskega življenja, kar se končno izkristalizira v politiki stranke kot take.

Churchill je pred volitvami sam navoril, da bo prvi njegov ali njegovega namestnika Edena korak v zunanjji svet—obisk v Ameriko. Vladni krogi v prestolnici potrujejo, da je ta namen resna, obenem pa že pripravljalno program tega sestanka. Ta program je osredotočen v tri načine: Ameriško posojilo Londonu, ureditev razmerij do Iranu, ureditev odnosov z Britanijo.

Kar se tiče Iranu, se skoraj z gotovostjo računa s tem, da bo ameriška vlada priznala veljavnost iranskega zakona o nacionalizaciji petroleja, kar naj vzaime na znanje tudi London. Odprto ostane le vprašanje odškodnine za razlaženo britansko imetje v Iranu in Veliki Britaniji.

(Dalje na 4. strani)

ČRNCI USTANOVILI DELAVSKI SVET

CINCINNATI, 27. oktobra—Tukaj zboruje prvi kongres Narodnega delavskoga sveta črncev, kateremu prisostvuje 400 delegatov. Trdi se, da so pobudo za kongres dali komunisti. V dvorani in v okolici dvorane, kjer se vrši zborovanje, je bilo videti mnogo policije.

Kongres je otvoril William R. Hood iz Detroitja, ki je zavral trditve o subverzivnih smotrih nove, izključno zamorske delavske organizacije in očital voditeljem AFL in CIO, da so odsvetovali svojim članom udeležbo na kongresu. Hood je med ostalim dejal:

"Ameriški črnci so jezni, užaljeni in ponižani. Mi, črni sinovi in hčere Amerike, obljubljamo, da se udeleži v polnem številu.

da posedamo mogočno silo, katero bomo nudili Ameriki v sredo tega, da se uveljavlja ekonomika, politična in socialna enakost. Mi hočemo zgraditi močno vez edinstva med belim in črnim delavcem vseposvod, za ojačanje ameriške demokracije za vse."

Hood je dostavil, da vidijo subverzivnost v novi organizaciji črncev oni, ki hočejo razširiti stanje zbiranja.

Pozdravi

Mrs. Rose Vatovec iz 10801 Prince Ave. pošilja vsem svojim prijateljem, znancem in sorodnikom najlepše pozdrave iz Jolieta, Ill., kjer se nahaja na obisku.

Anthony Eden je vpliven član

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIN)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznosalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov) 5.00
For Three Months—(Za tri meseca) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemskie države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00
For Three Months—(Za tri mesec) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

LABOR V LUČI VOLITEV

Angelški gospodarski pisatelj in žurnalist Walter Bagehot je v enem izmed svojih del v letu 1872 načel vprašanje, kaj bi po britanski ustavi lahko napravila britanska kraljica Viktorija. Bagehot se je spravil na ustavne pravice britanskega vladarja oziroma vladarice in je trdil, da bi kraljica Viktorija prav po ustavi lahko razpustila britansko armado, razpustila parlament, povišala vsakega državljanina v plemstvo, skratka: Bagehot je trdil, da je britanska krona vsemogočna. Delo je prišlo v roke kraljici Viktoriji in ko je brala te odstavke, je enemu izmed članov tajnega sveta dejala: "Kak pokvarjenec je ta Bagehot! Vesela sem, ker vem, da mu britanski narod ne verjame."

Kraljica Viktorija je znana ne samo po svojem dolgletnem vladanju, po višku razvoja britanskega imperija in kolonijalnega gospodstva, po izredni nadarjenosti in državniki dalekovidnosti, marveč tudi po svoji iniciativnosti v državnih poslih, pa tudi neki trmoglavosti in hudi sporih s predsedniki britanskih vlad, predvsem z velikim državnikom Gladstoneom. Kadarkoli pa je bila Viktorija v položaju, da je zahteval angleški parlamentarizem, da se vda tudi ona najvišjemu parlamentarnemu, predsedniku vlade, se je vdala. Trditve Bagehota o pravicah vladarice koncem koncem niso bile nelaskave za Viktorijo. Vkljub temu jih je Viktorija odbila, ker je vedela, da to, kar piše Bagehot, ni res, ni v skladu z razvojem britanskega ustavnega in javnega življenja, kakor tudi ne z obsegom britanskih vladarskih pravic v okviru britanske, čeprav ne pisane ustawe. Če bi ne bila kraljica Viktorija močna, prava Britanka, bi jo itak poučil predsednik vlade, kaj so njene pravice. Toda Viktorija je kot Britanka, hči svojega naroda, čutila tisti naravni nagon, ki je danes in že stoletja nazaj lasten vsakemu Britancu, da se giblji vsakdo v okviru pridobljenih pravic in svoboščin. Vmesno je vprašanje, da li bi bil mogoč na kateremkoli takratnem evropskem dvoru odgovor, sličen odkritemu priznanju britanske kraljice Viktorije! Ne dotikati se pravic, ki ti ne gredo, ne kratiti osebne svoboščine, imeti pred očmi vse pridobitve, kar si jih je pridobil Britanec, kakor noben drug narod na svetu tekom stoletnega razvoja, to mora biti vodilo, geslo in smernica ter praktično delo vsake britanske politične stranke in vlade, če naj sploh kaj pomeni med Britanci.

Koliko bavbava je bilo razkrivčanega v zvezi z britanskim laboristično stranko in vlado! Koliko napačnega tolmačenja in razlaganja njenega socializma! Kakor da stoji tudi Velika Britanija v diktaturi ali vsaj pred njo, oropana znanih političnih svoboščin, predana nekemu avanturizmu, ki da Veliki Britaniji sploh ni vrojen, marveč pričneš od nekod iz tujine!

Pa pojdimo naprej. Vsako politično gibanje, ki ni zraslo iz potreb britanskega ljudstva in ki ni lastno značajno tega naroda, ki se v politični vzgoji in državljaninskih pravicah loči od vsakega drugega naroda na svetu, je bilo usojeno v Veliki Britaniji na neizprosn pogin. Vzemimo dva sistema, ki sta vladala ali ki še vladata v nekaterih državah Evrope, in drugod po svetu s silo. Komunizem na cni, fašizem-nacizem na drugi strani. Komunistična stranka je imela v Veliki Britaniji v letih najvišjega razvoja komaj kakih 50,000 pristašev. Toda to število je bilo mogoče doseči tedaj, ko je kazal topomer dobro razpoloženje Velike Britanije nasproti Sovjetski zvezi in obratno. Sem in tja je prišel celo kak predstavnik britanske komunistične stranke v upravo kake občine ali druge javne uprave. Toda to je bilo tudi vse! Slobodoljubna Labor party je dopustila tudi v svojih vrstah socialne politične debate, katere so začeli pristaši komunizma, misleč, da je mogoče razrediti laboristične glasove. Toda vsi ti pojavi so bili le muha enodnevnice. Radi časti in domačega miru in hiši je tudi Labor maja 1949 odredil, da pravi laboristi nimajo nikakega opravka s komunisti, četudi so na političnem polju itak brezpomembni.

V Veliki Britaniji se razvija družabno življenje v klubih. Člani klubov imajo redoma svoje posebno veselje, da se ukvarjajo kakor s športom tudi z zunanjim političnim vprašanjem tuhij držav. Nekaj, kar se pojavlja v teh državah, si prisvojijo, jim ugaja in končno mislijo, da bi bilo prav, če se kaj takega presadi tudi na tla Velike Britanije. Nekateri socialno visoko stoječi Britanci so se ukvarjali s športom, s spoznavanjem Mussolini in italijanskega fašizma. Med njimi je bil tudi Oswald Mosley, ki je dokazoval svoj plemiški rodovnik nazaj do leta 1781 in ki se je poskušal najprvo med laboristi. Mosley je ustanovil

UREDNIKOVA POŠTA**GLASBENA MATICA PODA
"OPERNE BISERE"**

CLEVELAND, Ohio — Kot je že znano, bo v nedeljo, 4. novembra Glasbena Matica podala devet scen iz šestih oper. Scene bodo v kostumih s sceno-rijo in igral bo celoten orkester.

Anton Schubel, dirigent zborja v slovenščino prevedel in vodil bo cel program.

Danes vam podamo vsebino štirih scen iz zadnje opere na programu, to je Bizet "Carmen."

"Carmen" si je osvojila sestovni sloves v veliki meri radijne dobre, močne in žive vsebine. Tu sledi kratka vsebina štirih scen.

Prvo dejanje—prva scena. Trg v Seviliji, Španija.

Je popoldan, in več ljudi na trgu. Med temi množico dekle, katera prihajajo iz tovarne tobaka. Kapitan Zuniga (Frank Wencel) in korporal Don Jose (Anton Mramor), stojita pred majhno vojaško kasarno na nasproti strani ceste.

Med dekleti je Carmen (June Price), katera je najbolj občudovana in zaželjena od mladeničev. Carmen zavrne vse, z izjemo korporala Don Jose, kateri se ne zmeni za njeno lepoto. Carmen se ne poda. On se njej dopade in okrog njega pleše in poje "Habanera" in ga bistro pogleduje. Končno iz prsi vzame rožo in jo njemu vrže. Don Jose skoraj jezno vstane, ali Carmen je že na poti v tovarno tobaka.

Don Jose mirno pobere rožo in se kmalu zaveda, da, kot očaran, že ljubi Carmen.

Tu Carmen opazuje Mercedes (Alice Somrak) in Frasquitta (Mary Jo Zorman), katere si s kartami v duetu srečo pripoveduje. Karte jima obetajo srečo in ljubezen. Tudi Carmen seže po kartah in sama sebi srečo pripoveduje. Usoda je njej protivna, karta kaže smrt. Tu je edini trenutek v celi operi, kjer hrabrost zapusti Carmen, ker kot ciganka, veruje v karte. Ona ve, da ji Don Jose preti.

Je čas za tihotapece, da se spravijo na noge in prenesajo utihotapljeno blago skozi predor, in ko se pripravljajo na pot, se v daljavi sliši petje bikoborca Escamilla (Charles Jančar). Carmen mu hoče naproti, ali Don Jose jo jezno ustavi, ona se obrne, izviče nož in z bliskom v očeh njega napade, ali on zgrabi njeno zapestjo in tako stisne, da ona ne spusti noža, predno jo on primora na kolena. Konec scene.

Drugo dejanje—drugo scena. Je večer v krčni tihotapev. Ciganji in tihotapeci iz hribov po večerji sedijo okrog in uživajo ples ciganke (Judy Pretnar).

Carmen (Anne Safred) opazuje plesalko in kmalu je tudi ona na nogah, z tamburino v desni roki in ognjem v očeh, zato je očiganih.

Tu bikoborec Escamillo (Charles Jančar) najglasnej sprejet, vstopi in bahajoč se pojde s svojih bikoborbah in ljubezni. Junaški Escamillo napravi močan utis na Carmen, ali ona še misli na Don Jose (Felix Turel), kateri je v ježi sedel, ker je njej pomagal zbežati, in je bil danes oproščen.

Escamillo odide in vsi drugi veselo z njim.

Carmen ve, da Don še pride in res, v daljavi se sliši dragon-ski pesem.

Potem, ko ga veselo sprejme, Carmen z spremljavo kastanetov, njemu na čast zapele. Don Jose je ves prevzet. Je pozno in njemu se dozdeva, da sliši trobento, mora nazaj v kasarno. Carmen se temu nasmije in plesne naprej. On jo ustavi in skuša prepričati, da res mora nazaj. To razčači Carmen, da seže po njegovi sablji in kapi in ju vrže

Iz arene prihaja krik zmage za Escamilla in Carmen vzklik-

bojevito britansko zvezo fašistov, ki dal črne srajce, ustanovil kot bogataš neizogibno glasilo istega imena, slavil Mussolini, pa mu je končno bolj ugajal Hitler, se spreminil v nacista in antisemitista, čeprav se v Veliki Britaniji semitizem ali antisemitizem niti ne pojavlja. Ko ga je prenehal ta glavobol in sta bila v zadnji vojni uničena fašizem in nazizem, je mislil poskusiti svojo srečo z organizacijo bivših bojevnikov, kakor je začel tudi Mussolini. Propadlo je tudi to in Mosley ni ostal v britanskem javnem življenju niti predmet žurnalističnih karikatur.

Kakšen je bil in je britanski Labor? Od početka in v čas razvoja tipično britanski, za krono, za veličino države, za sodebnost in za prosperitet britanskega človeka!

ne od veselja, kar napravi Don Jose ljubosumnega, da jo vpraša, če ljubi Escamilla, na kar mu Carmen odgovori, da ga ljubi, tudi pred smrtno. Prstan iz roke vzame in vanj vrže in hoče v arenou, ali Don Jose, ves iz sebe, jo ustavi in nož se zasveti... Carmen pada. "Carmen... Carmen, jaz sem te ljubil!" Don Jose nad mrtvim truplom joka. Konec scene in predstave.

Emil Safred.

**Slavnostna otvoritev
gostilne**

CLEVELAND, Ohio — Prošli teden 17. in 20. oktobra sta Mr. in Mrs. Al in Marie Videtič slovesno v svoji lastni hiši na 828 E. 140 St. odpela restavracijo in gostilno s pivom, vinom in žganjem.

Na to slavnost so prišli gostje, znanci in prijatelji od bližnjih dnežev. Izbruh v Herronu, Ill. Boj med tekmojučimi butlegarskimi skupinami se je končal z dvema umoroma.

Skupine so bile opremljene z oklopнимi avtomobili in strojnimi puškami.

Illinoiski senator Lowell B. Mason v prohibicijskem škandalu. Bivši prohibicijski ravatelj države Illinois je pričal, da je dobil Mason \$23,000 podkupnine, ker je s svojimi političnimi vplivom povzročil nepostavljeno dviganje zakramentalnega vina.

Romunska kraljica Marija pozvana domov, ker je baje kralj Ferdinand resno bolan na živilih.

Dramski zbor "Ivan Cankar" je vprizoril preteklo nedeljo (24. oktobra) veseloigrko "Rodoljub iz Amerike".

Nastopili so slediči igralci in igralke: Joseph F. Terbičan, Ralph Danilo, Millie Tomšič, Andrej Ogrin, Frank Švigel, Frank Kačar, Erazem Gorše, Frank Kovačič, Danica Oblak, John Šrakar, 15705 Water Rd., Mrs. Knaus & Sons, St. Clair Ave.

PRED DESETIMI LETI

Od 26. oktobra do 2. novembra 1941

Predsednik Roosevelt apelira na Lewisa, naj slednji prepreči stavke v premogovnih rovih. To je potrebno za obstoj naše svobode, vaše in moje svobode, na kateri temelji tudi obstoj delavcev United Mine Workers organizacije.

Rusi izgubili Harkov. Odpeljali so iz mesta vso mašinerijo. Za Harkov so moral Nemci plačati s 120,000 ubitih in ranjenih. Izgubili so 450 tankov in mnogo drugega vojnega materiala.

Nemci so postrelili nad tisoč v jarku klečečih Židov v bližini Lomze v Severni Poljski.

Stalin in vse rusko ljudstvo je trdno prepirčano o svoji zmagi nad Nemčijo.

Ruska bojna črta bo ostala zapadno od Moskeve in Rusija ne bo nikoli zasužnjena, je rekel Stalin.

PREDVAJANJE FILMSKIH SLIK IZ JUGOSLAVIJE

CLEVELAND, Ohio — Dosedaj smo imeli priliko gledati razne filmske posnetke iz naše rojstne domovine. Nekateri naši rojaki so posneli filmske slike že pred leti, ko so bili tam na obisku, toda večjidel so bile omejene le na nekatere pokrajin. Enako so storili tudi nekateri rojaci pozneje, da so poskusi li svoj obisk in vtise pokazati na filmu na okolico, njih rojstnega kraja.

A včeraj popoldne pa smo imeli priliko gledati filmske slike ne le iz kraja, odkoder je sne malec slik doma, temveč peljal nas je iz kraja v kraj lepe Slovenske odnosno Jugoslavije. Precej povoljno je posnel razne pokrajine, kar vse bolj prijetno vpliva na gledalce. Pa tudi vnos slik je bila, skoraj bi dopadljiva in je gledalec na osvojila, marveč jih držala stalnem pričakovanju v naslednjo sceno.

Seveda, slike bi bile popolne, če bi bile posnete pokrajine sporedoma, da bi ne pretrgane. Nekatere kraje so videli celo v treh presledkih, primer, opazovali smo kratek mični Dolenjske, to istem hipu pa se nam je pokazalo del razne pokrajine, kjer Kras. Ce se ne motim, se je pokazalo v treh presledkih mesto Ljubljano. Ponavljajo je to v več posnetkih. Vendar za prvo poskušnjo odprtje, če posnelimo, da je posnet, slike, Mr. Žigman izvršil to kot amater ter tudi tehnično premalo izkušen in ponosno. Glavno pa je, da nam je pokazalo smiselnost in dober namen, da smo seveda tudi posetniki vse dobro.

Osebno me je Mr. Žigman gotovil, da bo skušal v kratkem vse možne nedostatke urešiti kar bo mnogo popolnilo posnetek, zato zavojanje slik ter utrdilo njegovo posnetek.

(Dalej na 3. strani)

Johnny Pecon nastopa pri razstavi v mestnem avditoriju**Johnny Pecon**

Prošli četrtek se je otvorila letna razstava živil in hišnih potrebščin v velikanskem mestnem avditoriju. Priredba je pod pokroviteljstvom clevelandanske zveze groceristov (Cleveland Retail Grocers' Association).

V zvezi z razstavo je vsaki dan podan zanimiv program. Vodstvo je letos najelo poznanega slovenskega gospodbenika Johnny Pecona in njegov orkester, pri katerem je tudi Lou Trebar, ki igra vsako popoldne in vsak večer. Vršijo se tudi teme v plesu polk, in sicer popoldne za mladino do 18. leta in zvečer za one nad 18. let starosti. Glede podrobnosti piše na Polka Time, kateri program je oddajan potom televizijske postaje WEWS, Cleveland, Ohio.

NAMESTO ZITA SEJE TRAVO
Pred okrajnim sodiščem v Trebnjem se je nedavno zagonjavil kmet Anton Potokar z Račjega selja, ki ni hotel izpolnjevati svojih obveznosti do države. Klub temu, da ima 12 hektarjev zemlje, je posejal s pšenico le 40 arov. Tako je predel zelo malo žita, pa še tiste, ki je takoj omalil in zmlel v svojem mlinu, da ga mu ne bi bilo treba oddati. Pred sodiščem je priznal, da raje seje travo, kot pa žito za obvezno oddajo. Obsojen je bil na mesec dni zapora in 30,000 dinarjev kazni.

L. Č.

PRED PETINDVAJSETIMI LETI

Od 24. do 31. oktobra 1926

Izbruh v Herronu, Ill. Boj med tekmojučimi butlegarskimi skupinami se je končal z dvema umoroma.

Skupine so bile opremljene z oklopнимi avtomobili in strojnimi puškami.

Skupine so bile opremljene z oklopnim avtomobili in strojnimi

Janko N. Rogelj:

Adamič v Beli hiši

Ameriški pisatelj Louis Adamič in angleški ministrski predsednik Winston S. Churchill sta na večerji v Beli hiši na večerji 13. januarja 1942. Predsednica žena Eleanor Roosevelt je napisala v svoji knjigi "This I Remember" o tem sestanku sledi:

"Spominjam se, da sem ob času prvega obiska angleškega ministrskega predsednika povabila na večerjo dne 13. januarja tudi Mr. in Mrs. Louis Adamiča, Monroe Robinsona, mojo sestrico in druge goste. Seveda, ko sem povabila Mr. in Mrs. Adamiča, nisem prav nič vedela, bo na večerji tudi Mr. Churchill. Končno sem vključila še daljnega Franklinovega bratranca in mlado angleško dekle, katera je delala ženjim na angleškem poslanstvu, ker sem mislila, da bi to oba zanimalo, ako bi srečala ministrskega predsednika. Po večerji sem povabila Mr. in Mrs. Adamiča, Monroe Robinsona in gospodin Thompsona na koncert in večerje, ki mi je zdel kot slučajen dogodek."

"Vzrok, da sem povabila Mr. in Mrs. Adamiča, je bilo dejstvo, da sem čitala Adamičovo knjigo 'Two-Way Passage,' katera je bila po mojem mnenju zelo zanimala. Ker sem vedno iskala nove cilje in mnenja, ki bi zanimala mojega moža, sem mu dala to knjigo, da jo čita. Ko sem zvedela, da bo tudi Mr. Churchill naš gost, sem bila mnenja, da biha večerja še bolj pomembna, če bi pri večerji dala Churchill-u novo Adamičovo knjigo.

"Nihče ni bil bolj presenečen kot jaz, ko sem slišala, da je Adamič napisal celo knjigo 'Večerja v Beli hiši,' katere snov je zasedla na oni večerji. Pač je on misil, da je vsaka najmanjša podobnost med tevo večera imela posebno značilnost in razumevanje v svojem ozadju. V knjigi je Mr. Adamič ponovil dogodbo, ki je bila zelo neugodna za angleškega ministrskega predsednika; res je, da je bila celo knjiga proti Angliji in proti Churchillu."

"Mr. Churchill mu je nestrešno zameril in je tožil v Angliji, ker so postave radi razdaljenosti zastek nekoliko drugačne, kot so pri nas."

"Churchill je tožil Adamiča ravnopravno, ki je bila napisana v Adamičevi knjigi 'Dinner at the White House' na strani 151.

ZAHVALA

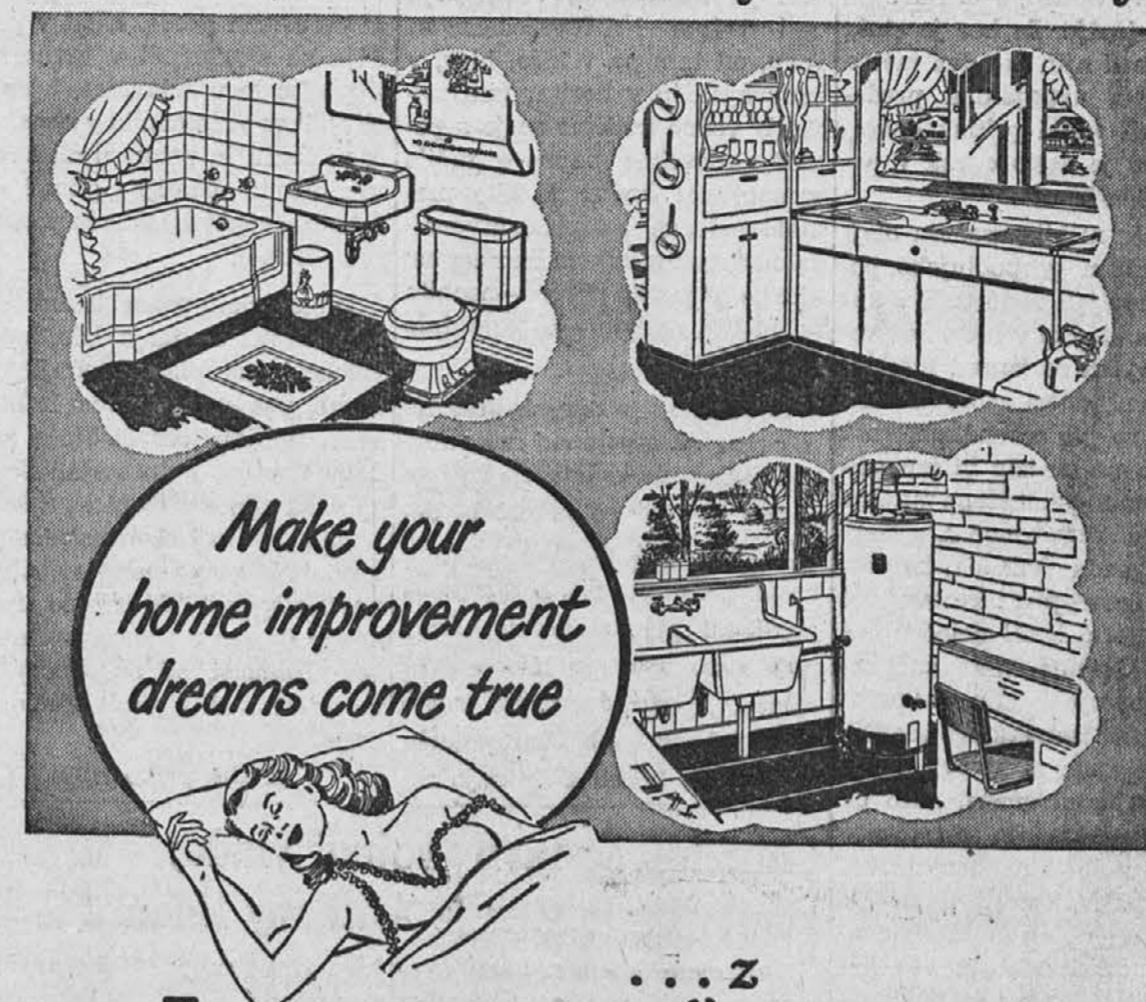
Vsem prijateljem, znancem in posebnikom, se tem potom najiskrene zahvaljujeva za tako mnogo obiskov in otvoritve (Grand Opening) najine gostilne. Posedno se zahvaljujeva za prekrasne cvetnice, poslane za "Good Luck."

Priporočava se še za vnaprej za zaključenost in obiske, ter zagotavlja vsem točno postrežbo in vsakovrstno pijačo.

ALBIN in MARIE VIDETIC

AL-MAR CAFE

828 EAST 140th STREET

Vaše sanje o modernizaciji se uresničijo

*Make your
home improvement
dreams come true*

... z
**AMERICAN-STANDARD
MONTERSKO OPREMO**

Sedaj je čas, da si modernizirate vašo kopalnico... da do date k udobnosti... da lično preuredite vašo kuhinjo... da predelite vašo pralnico. Ko si izberete America-Standard montersko opremo, prav lahko napravite vse te izboljšave, ki bodo v pravato krasoto. In vaš dom bo mnogo prijetnejši kot kdajkoli... v zavist slhernemu, ki si ga bo ogledal.

Prijazno vas vabimo, da si sedaj pridete ogledati našo obširno založo različnih modernih American-Standard kopalnic, stranišč, umivalnikov, kuhinjskih ljakov, pralnih korit in avtomatičnih vodnih grelcov! Ni jih boljših za dobiti! In, presenečeni boste, ko boste videli po kako nizki ceni so!

Pridite osebno ali pokličite in vam damo naše cene.

3-KOMANDNA OPREMA ZA KOPALNICO
163.95 in naprej
(brez sedeža in dodatkov)

Why wait?

Vam je mogoče se
daj modernizirati in
PLAČATE NA
LAHKE OBROKE

Mario Kolenc

W. F. HANN & SONS

15505 EUCLID AVE

MU 1-4200

Ust. 1907

Louis Planinc

kaj smo in ne sme v knjigo, da se ne zapletejo v neljube tožbe. Zaključek tožbe pa je pokazal odgovornost za pripombo.

Dejstvo ostane kot del zgodovine, da sta se predsednik Roosevelt in njegova žena zanimala za Adamičovo knjigo "Two-Way Passage," ker sta vztrajala na tem, da naj jo tudi Churchill prečita, čeprav ne bi odobraval gotovo poglavja v tej knjigi.

Predsednik je rekel Adamiču: "Zaključek tožbe je pokazal odgovornost za pripombo." Zato bi rada anglešku skupino "My Three Years With Eisenhower," da mu je general Dwight D. Eisenhower rekel:

"Ministerski predsednik Churchill hoče, da dobi Alexander dovolj moči, ne da bi samo držal vojno linijo, ampak da bi napredoval proti Balkanu skozi ljubljansko odprtino v Jugoslavijo. On hoče, da grem skozi to odprtino, katera me še ne znam izgovarjati." (Ljubljana gap.)

Predsednik Roosevelt, njegov posebni svetovalec Harry Hopkins in pisatelj Louis Adamič so imeli važno posvetovanje v mesecu avgustu leta 1944. Churchillova želja se ni izpolnila, zato je bil zelo užaljen.

videl v Adamiču človeka, ki je na poti njegovim načrtom. Predsednik in njegova žena sta Churchill-u najlaže povedala svoje mnenje s tem, da sta mu dala tedaj novo Adamičovo knjigo, ki je odpirala razglede na povočno obnovno v Evropi.

Prijateljstvo med predsednikom in Adamičem je bilo trajno. Vrata so mu bila odprta v Beli hiši. Ce bo zgodovina pravična, bomo lahko nekoč čitali, zakaj je kapitan Harry C. Butcher zapisal v svoji knjigi "My Three Years With Eisenhower," da mu je general Dwight D. Eisenhower rekel:

"Ministerski predsednik Churchill hoče, da dobi Alexander dovolj moči, ne da bi samo držal vojno linijo, ampak da bi napredoval proti Balkanu skozi ljubljansko odprtino v Jugoslavijo. On hoče, da grem skozi to odprtino, katera me še ne znam izgovarjati." (Ljubljana gap.)

Predsednik Roosevelt, njegov posebni svetovalec Harry Hopkins in pisatelj Louis Adamič so imeli važno posvetovanje v mesecu avgustu leta 1944. Churchillova želja se ni izpolnila, zato je bil zelo užaljen.

**VELIKO OKRAJNO
POSLOPJE V POLJČANAH
JE DOGRAJENO**

Ko so se v Poljčane preselili uradi okrajnega ljudskega odpora, je nastala velika stanovanjska stiska, saj so morali izprazniti za urade več stanovanjskih stavb. Zato so spomladis leta 1949 začeli graditi med Peklom in Gornjimi Poljčanami veliko stavbo za okrajne usta-

nove. Gradnja stavbe se je sicer precej zavlekla, v zadnjih tednih pa je hitro napredovala. Na pomoč so priskočili tudi prostovoljci, predvsem okrajni usluženci in žene iz Poljčan. Sedaj je stavba že popolnoma dograjena in bo od 2. do 16. septembra v njej že velika, okrajna gospodarska razstava, na kateri bo razstavljalokrog 200 obrtnikov in vsa krajevna, okrajna in republiška podjetja poljčanskega okraja. Po razstavi se bodo v novo dograjeno stavbo vselele vse okrajne ustanove. S tem bodo pridobili v Poljčanah 15 družinikov in 10 samskih stanovanj. Lesene provizorije, v katerih so sedaj poverjeništva okrajnega ljudskega odbora, pa bodo zasedla gospodarska podjetja. Tako se bo tudi po dolgem času v Poljčanah omilila velika stanovanjska stiska.

**PREDVAJANJE FILMSKIH
SLIK IZ JUGOSLAVIJE**

(Nadaljevanje z 2. strani)

dobi namen. Mnogi so se izrazili, da bodo šli še gledati predvajanje Mr. Zugmanovih slik, kadar se bo ponovno nudila priklica.

Opoziti je bilo zadovoljstvo pri posetnikih, dokaz je bil v tem, ko je bilo s kazanjem slik zaključeno, se je opazilo pozornost še nadalje gledati slike. Brezivoma bodo po-

setniki imeli mnogo zanimivega povedati tudi vsem onim, ki niso imeli prilike vstopa v dvorano in onim, ki se niso mogli udeležiti včerajšnjega kazanja vsled zadružkov. Slike so pa v resnici nekaj posebnega, ker v celoti obujajo nam starejšim prijetne in nevenljive spomine na naša mlada leta, ki smo jih preživel v rojstnih krajih. In Mr. Zigman nam je predložil marsikatero cesto, lepo delana in različno urejena polja, gore, hribe in holme. In vasice, hiše, kozolce in druge okoliške zgradbe, nekatere še v isti obliki, kot so bile tedaj, ko smo dali prostost svoji otroški razposajenosti in radovednosti, in brezbrizno hiteli, ne vedo kam ...

Spodbilo bi se malo natancenje opisati vsebino slik, pa naj za sedaj zadostuje le navedeno. Mogoče bo nekoč boljša prilika in razpoloženje, kar se bo po možnosti uresničilo. Za sedaj pa ponovno izrazim iskreno zahvalo in priznanje posnematelju filmskih slik, Mr. John Zigmanu, direktorju Ameriško-jugoslovanskega centra, Kluba društva in vsem onim, ki so se pridružili, da so nam pripravili neprisiljenega užitka polnih par ur.

Društveni koledar
NOVEMBRA

4. novembra, nedelja—Ples društva Strugglers SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

4. novembra, nedelja—Operne scene "Cavalliere Rusticana," "Rigolette," "Faust," "Tosca," "Il Trovatore" in "Carmen" poda Glasbena Matica v Slov. nar. domu.

11. novembra, nedelja—Prireditve društva V boj št. 53 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

18. novembra, nedelja—Koncert pev. zboru Jadran v SDD, Waterloo Rd.

25. novembra, nedelja—Prireditve Ženskega odseka farne SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

DECEMBRA

1. decembra, sobota — 30-letnica društva Napredek št. 132 ABZ v AJC, Recher Ave.

2. decembra, nedelja—Koncert zboru Slovan v AJC na Recher Ave.

2. decembra, nedelja—Ples Waterloo Camp št. 281 WOW v SDD, Waterloo Rd.

9. decembra, nedelja—Koncert Mladinskega zabora SDD na Waterloo Rd.

16. decembra, nedelja—Ples društva Waterloo Grove št. 110 WC v SDD, Waterloo Rd.

25. decembra, torek—Božični dan—Ples podr. št. 48 Sansa v SDD, Waterloo Rd.

31. decembra, torek—Silverstrov večer—Banket in ples v počast 25-letnice otvoritve Slovenskega doma na Waterloo Rd.

JANUARJA 1952

27. januarja, nedelja—Koncert sopranistinje Ann Safred v Slov. nar. domu.

Uncle Sam Says

They're hauling up a new flag beneath Old Glory in hundreds of American communities. It's a Treasury Department flag awarded to cities for special activity in selling U. S. Defense Bonds under the Payroll Savings Plan. Where \$0 per cent or more of a town's business firms install the plan, the town becomes a Flag City, entitled to fly this special flag. Let's hope more and more towns get on this bandwagon. Employees who have the benefit of this plan are saving wisely and helping America to become strong.

**CENTRAL
APPLIANCE &
TELEVISION
CO.****11724 Lorain Ave**

Vabljeni ste, da si pridejte ogledati našo lepo izberi izvrstnih in priznanih pripomočkov Frigidarie in Maytag izdelka. Cene so zmerne—postrežba provrnstna in v vaše popolno zadovoljstvo.

MOŽIN ŽENA

srednjih let brez otrok iščeta stanovanje s 3 ali 4 sobami. Najraje do E. 79 St. Kdo ima za dati naj sporoti na Mrs. Lang

5367 ST. CLAIR AVE., zgoraj, spredaj.

MLADA DVOJICA

ZELI DOBITI STANOVANJE S 3 ALI 4 SOBAMI. Blagovolite poklicati RE 1-7326

Razbita okna nadomeščena MAGIC MIRROR CO. Steklo za mize in omare, ogledala obnovljena, ogledala za stene, vrata, gostilne, itd. Pokličite EX 1-8628 7915 St. Clair Ave.

PRODAJA SE TRGOVINA

z mesom in grocerijo z \$800 tevdenškega prometa. Obratuje 18 let slovenski naselbini. Lastnik odhaja v Californijo. Pridite in določite vašo ceno.—ST. CLAIR MARKET, 16135 St. Clair Ave. GL 1-2188—ob večerih KE 1-7385

V NAJEM SE ODDA

2. opremljeni sobi s kuhinjo in tudi 1 soba s dvema posteljama. Pokličite KE 1-9963

HIŠE NAPRODAJ

Velika opremljena hiša se prodaja; 7 stanovanj; 4 po 2 sobi, 3 po 3 sobe in 1 s 4 sobami. Pohištvo za 15 sob; 4 kopalnice; fornez na vroč zrak. V dobrem stanju. Nove kombinacijske mreže. Po zmerni ceni. LI 1-2254

IŠČE SE STANOVANJE**Mlada dvojica**

z 4 leta staro hčerko išče stanovanje s 4 ali 5 sobami. Pokličite po 3. uri popoldne. HE 1-2377

DELO DOBIJO MOŠKI**DIE CASTER**

Mora znati čitati mero (gauge) in razne specifikacije. Izurjen. Mognoviti angleščino. Plača od ure. Na vzhodnih strani.

RELIANCE ELECTRIC

1088 Ivanhoe Rd.

TOOL DESIGNER AND CHECKER
ZA JIGS, DIES & FIXTURE WORK

Incentivna plača takoj od začetka za incentivna dela. Plačane počitnice in plačani prazniki. Klavzula o življenjskih stroških. Prispevajo skupinska zavarovalnina za delavce in njih družine. Avtomatično poviranje plače do maksimuma.

5% premije za 2. šift.

10% za 3. šift.

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

S P I S A L

GUSTAV SILIH

Predstavnik: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje).

"I seveda, kdo neki?" se je zavzela stinka.

"Saj imate še sorodnike na Stropnici . . ."

"Rajši ušivemu beraču, kakor tej brezrčni svojati..."

"Glejte, teta! Radi varnosti, da se čisto gotovo izpolni vaša volja in da tudi jaz mirno uporabim decimo imetje za izboljšanje vašega posestva, bo menda najboljše, ako ga čim prej prepisete otrokom, sebi pa pridržite do svoje smrti užitek in vse pravice."

"Se jutri pojdemo v Razbor!" se je brez premišljanja odločila stinka. "Tako bodo, kakor ste rekli, gospod učitelj! Vem, da ste vse dobro premisili. Na vas se zanesem bolj kakor na same sebe."

"Po vsej pravici," je menil grof in župnik je priznavajoče prikimal.

Ko so se v mraku priatelji poslovili od gostiteljice in otrok ter sta teta in Polonica izginili v kuhinjo, da pomijeta posodo, je Lovrek z vestim Janezom še obsedel v sobi. Njuni pogledi so romali k raztresenim, vlažno se vajočim dolinskim lučkam, ki so ponekod samevale, ponekod pa, kakor da je padel na zemljo roj kresnic, se zgoščale v svetle kepe. Važni dogodki ginečega dne, blizajoč se izpolnitve srčne želje in nemara tudi mehka opojnost zmagovite pomladi so Lovreku,

razvezali jezik. Nikoli ni bil tako odkrit, nikoli še ni razgrnil pred kom drugim v toliki meri svojih želja, načrtov, sanjarij in naklepov. In dečka, stoječa na vhodu mladenštva, sta začutila blagoden medsebojnega zaupanja, ceno in pomen prijateljstva in zaslutila morda njega najgloblje bistvo. Zbljžana in polna notranjega veselja sta se razšla.

Ob slovesu je dejal Lovrek: "Ko sem se odpravljala na Stropnico, sem bil prepričan, da nas Gradnike vsi sovražijo, danes pa ti rečem: marsikdo nas sovraži, ali najboljši ljudje v dolini so naši prijatelji... Lahko noč, Janez!"

V.

S toplejšim solcem, ki je zdaj vsako jutro bolj zgodaj obžarjal Beli dvor in vsepovsod priklicalo bujno živiljenje na plan, je zavrvelo tudi na Gradišču, kjer so iz globin dvigali živo vodo. Še pred kresom je v srebrnem loku brizgnil prvi curek proti modri vdrini neba. Lovrek, ki je bil sam izvršil slovensko dejanje, je nato snel razprševalce na medeni pipi. Šumeč je bruhala voda v obsežno cementno kad pred hišo. Tu naj bi se uležaval in pripravljala za večerno škropanje, kakor predpisuje vrtnarska umetnost. Dvoje sličnih kadi se je bahatilo tudi na prvi in drugi terasi, in vsaka je imela nad podstavkom pipi, na katero so lahko pričvrstili dolgo pretočnico, so jo docela zaprl, običajno pa

da so tako na najpreprostejši način dovajali vrtu dragocene mokrote: kad pred hišo je napajala prvo teraso, ostali dve pa drugo in tretjo. In ker je stala vsaka izmed njih čez dva metra nad svojim napajalnim predeлом, je bil vodni pritisk dovolj močan, da je neslo curek v pojavljeno oddaljenost.

To pa še ni bilo vse. Da olajšajo ženskam gospodinjske posile, so napeljali vodo tudi v kuhinjo, pralnico in v hlev. In proti sadovnjaku so izpred hiše hiteli v ravni smeri cementni žlebovi, ki so jih v enakomernih razmakih prekinjale in izpoplavljale umno nameščene majhne zatvornice. Zatvornice A v smeri proti gozdu (vzhod), zatvornice B v smeri proti sadovnjaku (jug). Ako si hotel določen čas — recimo dve uri — namakati neki pas sadovnjaka, si moral predvsem zapreti ustrezajočo zatvornico A, s čimer si ustavil dotok vode v vzhodni smeri, nato pa dvigniti ustrezajočo zatvornico B. Pod njo se je razdeljalo več ozkih žlebičev, katerih namen je bil, da blagodejno mokroto enakomerno porazdele na vse namakanji pas. Kadar je imel dovolj, se je isti postopek nadaljeval pri ostalih pasovih, katerih je bilo v celoti deset. Slučajno je bilo poletje izredno suho. Celo dolinski travniki so krmežljavo rumeneli, gradiški sadovnjak pa je blestel v tako svežem zelenju, da je bil podoben oazi sredi puščave. Mesto dveh je vrgev štiri obilne košnje, da ne gorovimo o veseli rasti sadnih dreves, ki so imela doslej vedno nekoliko premočne.

Vse to je bilo možno, ker je po votlinskem potoku v suši dotečalo zmeraj dovolj vode, saj so ga napajali orjaški, Rudniški vrh pokrivajoči gozdovi. V glavnih vodnih so ga bili tik pred požiralnikom zagradili in ograjo opremili s težko zatvornico, ki se je lahko dvigala od zunaj: kadar so potrebovali *več vode, so jo docela zaprl, običajno pa

je zadoščala tista množina, ki se je stekala iz struge v velik bazen, odkoder so jo vodile železne cevi po stranskem, v skalovju nad vrom končavajočem se rovu, od tam pa v hišo, hlev, v sadovnjak in v korita. Izravnavanje vodne količine se je s pomočjo posebne naprave vršilo samogibno: kadar je bilo premočno vode, se je zaprla zatvornica nad požiralnikom kar sama, tako pa je bilo preveč — osobito bo hujših nalivov — jo je goltalo skalo zrelo.

Lovrek se je smejal srce, ko je opazoval brezhibno delovanje gradiškega vodovoda. Še bolj ga je veselilo, da so preostala dearna sredstva dopuščala popolno preureditev vrta, kakor je bil predlagal gospod Marin. Prav pod hišo, kjer je bilo največ solnca, so zgradili vrsto toplih gred. Bile so neobhodno potrebne, tako so hoteli z zgodnjo ze-

lenjavo in drugimi povrtninami prednjačiti vsaj za dva tedna. Na posameznih terasah so popolnoma na novo razdelili prostor in preuredili grede. Kleti v pritličju so spremenili v vrtnarske shrambe in v delavnice, kjer so ob slabem vremenu in v zimskem času čistili in pripravljali seme, hrani občutljive gomolje in čebulice, cepili divjake in popravljali orodje.

Z nastopom pozne jeseni se je že letos pričelo težje delo, kakor rigoljanje na obeh spodnjih terasah, gnojenje z apnom in hlevskim gnojem ter čiščenje sadnega drevja. Pripravljeni so se sicer za zimo, v resnici pa že na pomlad, ki naj bi prinesla novoga dela in novih naporov, a tudi novih uspehov. To leto so trošili denar in svoje sile za preureditev Gradišča, od bodočnosti pa so pričakovali izpolnitve upov in želja.

(Dalje prihodnjič)

Churchill sestavlja "vojno" vlado; zunanjji minister je Anthony Eden

(Nadaljevanje s 1. strani)

imenovano ulico. Teheranci so spremenili ulico Winston Churchilla v ulico — Mossadegha.

Gleda Egipta pa se zdi, da bo Amerika znala braniti svoj interes pri Sueškem kanalu, ker je Amerika sama izredno zainteresirana tako v Sredozemlju, kakor tudi na bližnjem Srednjem vzhodu. Načrti Velike Britanije in Amerike ne bodo bistveno različni, ko gre za obrambo Sueškega kanala.

Odmevi v Iranu in v Egiptu

TEHERAN, 28. oktobra — Leta 1943 se je vršila znana konferenca med Rooseveltom, Churchillom in Stalinom v Teheranu. Vsi trije voditelji so dobili v Teheranu svojo, po njih

CAIRO, 28. oktobra — Churchill kot britanski ministrski predsednik se smatra v Egiptu za grožnjo, da se bo uporabil sila, če bi Egipt vztrajal na svojih znanih točkah, da se umaknejo Britanci tako iz območja Suez.

Odmevi v Egiptu neugoden

ZAKONSKA DVOJICA

srednjih let dobi lepo stanovanje s kurjavo in razsvetljavo ter primerno mesečno plačo za oskrbo apartament poslopja v Lorain, O. Ospravljati je hodnike in trato okrog poslopja ter vršiti razna manjša popravila. Želi se, da bi znala vsaj nekoliko angleščine vgovorjeni in pisunan. Za podrobnosti pokličite po 7. uri zvečer.

HE 1-5016

FOR TELEVISION & RADIO REPAIR
Anthony Debeljak

IV 1-5437 4-8 p. m.

TEKOM ČASA,
ko se zobozdravnik

nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dotično se dr. Zupnik se vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dozvola.

Njegov naslov je
Dr. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. ENdicott 1-5013
vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Dr. J. V. ZUPNIK

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

CHICAGO, ILLINOIS

HELP WANTED MALE

ATTENTION!

MECHANICAL ENGINEERS MECHANICAL DRAFTSMEN

For the

Design and Drawing of Portable Tools

Can use men with limited training.

Steady employment in modern air conditioned office.

Independent Pneumatic Tool Co.

Write, see or call MR. M. J. SCHULTZ

753 Claim St., Aurora, Ill.

AUrora 2-7601

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVENUE

Pokličite:

ENDicott 1-0718

OBLAK MOVER

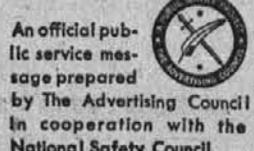
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61st St. - HEnderson 1-2730

Don't gamble with fire—
the odds are against you!

Be Careful—the child you save may be your own!

SPONSORED IN THE INTEREST OF CHILD SAFETY BY

ENAKOPRAVNOST

da generala Franca je mnenje Churchill, ki je pristažen žene Evrope, ne bo nasprotovali pripraviti Španije v ta bivali Diktator Franco računa v tem vrti z osebnostjo Winstona Churchill, ker ve, da je zanj minister Anthony Eden s tem neznamenitosti.

Churchill ima težave z LIBERALCI

LONDON, 28. oktobra — Vlado Churchilla, da pritegne vlado liberalne poslanke in imel tako kompaktno delovno skupino proti kompaktu oponci laboristov, ki je naletela na težave. Vodja liberalcev Davies je očitno Churchillo ponudil vladu pod dotedanjimi pogojmi. Churchill vsekakor nadaljuje z pogajanjem z liberalci.

ALI KASLJATE?

Pri nas imamo izborni zemljišča v vam ustanovljeni prehodni mandat DRUG CO.

Lodi Mandel, Ph. G., 15702 Waterloo Rd. — IV 1-5437

15702 Waterloo Rd. — IV 1-5437

Dva pogrebna zavoda

za zanesljivo izkušeno

simpatično

pogrebenščko

postrežbo

po

CENAH, KI JIH

VI

DOLOČITE pokličite

ACRDINA & SONS FUNERAL DIRECTORS

ROSS EAST 62nd ST.
Henderson 1-2088 - Kenmore 1-5590

A. C. R. D. I. N. A. & S. O. N. S. F. U. N. E. R. A. L. D. I. C. T. O. R. S.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO

1016 East 76th Street

UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAI

26851 Oriole Avenue

REdwood 1-4457

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO

11101 Revere Avenue

Diamond 1-8029